

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2003–2012, statistik

2.9.2013

1 (12)

Innehållsförteckning

■ Statistik över lagstadgad olycksfallsförsäkring	1
■ Premieinkomst	1
■ Kreditförluster	3
■ Utbetalda ersättningar	3
■ Driftskostnader	5
■ Yrkessjukdomar	9
■ Statistikällor	12

Statistik över lagstadgad olycksfallsförsäkring

Nedan presenteras sammanräknad statistik över försäkringsbolagen. Statistiken omfattar endast de finländska försäkringsbolagen, med undantag för statistiken över premieinkomsten, som också innehåller uppgifterna från utländska bolags filialer i Finland. Statistiken bygger på bruttosiffror, dvs. siffrorna före avdrag av återförsäkrars andel.

Rubriken på diagrammet anger i vilken av flikarna i Excel-filen "tabell, lagstadgad olycksfallsförsäkring 2003–2012" den presenterade uppgiften finns i numerisk form.

Premieinkomst

Den försäkringspremie som tas ut av försäkringstagarna innehåller poster som inte räknas in i premieinkomsten enligt bokslutet. Sådana poster är kreditförluster, arbetarskyddsavgift, fördelningsavgift och – fram till 2004 – sjukvårdsavgift¹. Sådana för överföring avsedda inkomster är arbetarskyddsavgift och fördelningsavgift (och sjukvårdsavgift), eftersom försäkringsbolagen ska redovisa dessa avgifter vidare till Arbetarskyddsfonden

¹ Sjukvårdsavgift togs ut till och med 2004. Avgiften slopades 2005 då principen om full kostnads motsvarighet började tillämpas. Den innebär att försäkringsbolagen i stället för en kundavgift betalar en ersättning som motsvarar de faktiska kostnaderna för anlitade offentliga hälsovårdstjänster.

Tabell 1. Försäkringspremiens sammansättning

Miljoner euro	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Premieinkomst	416,0	437,8	539,0	571,2	585,3	586,3	554,7	537,7	584,4	619,4
Fördelningssystemet	100,0	109,9	102,0	94,9	96,7	94,7	92,2	105,2	120,9	111,2
Kreditförluster	4,7	5,6	3,9	3,6	4,3	4,0	7,4	6,3	6,6	7,9
Arbetarskyddsavgift	9,2	9,7	10,1	10,3	10,5	10,3	9,7	9,6	10,7	10,9
Sjukvårdsavgift	27,1	27,1								
Sammanlagt	557,0	590,1	654,9	680,1	696,9	695,3	664,0	658,8	722,5	749,4

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2003–2012, statistik

2.9.2013

2 (12)

och Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund (och Folkpensionsanstalten).

Tabellen och diagrammet nedan visar hur den premie som tas ut av försäkringstagarna är sammansatt. Poster som inte ingår i försäkringsbolagets resultaträkning utgjorde cirka 17 procent av hela premien.

Premieinkomsten enligt resultaträkningen utgörs av obligatoriska normaltarifferade arbetstidsförsäkringar (dvs.

vanligtvis försäkringar till små företag), specialtarifferade obligatoriska arbetstidsförsäkringar (försäkringar till stora företag), frivilliga arbetstidsförsäkringar enligt 57 § 1 mom. i lagen om olycksfallsförsäkring och fritidsförsäkringar enligt 57 § 2 och 3 mom. i samma lag. Tabellen och diagrammen nedan visar premieinkomstens fördelning och sammansättning efter försäkringstyp. I den premieinkomst som redovisas i diagrammen ingår fördelningsavgifterna fram till 2006.

Diagram 1. Premiens sammansättning

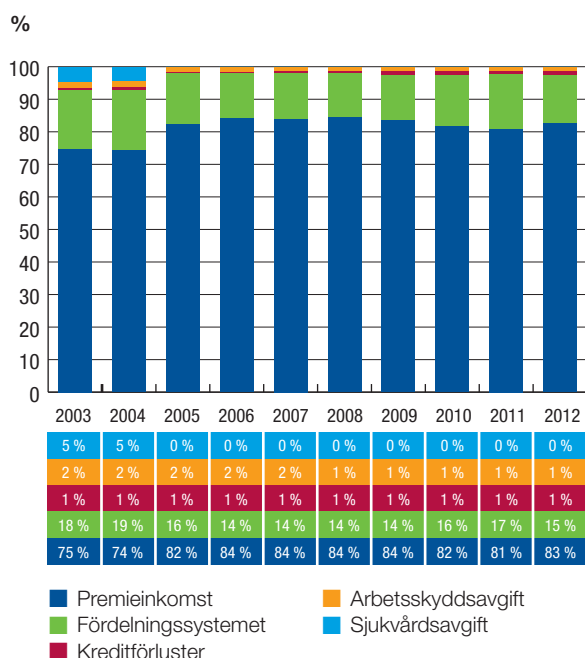
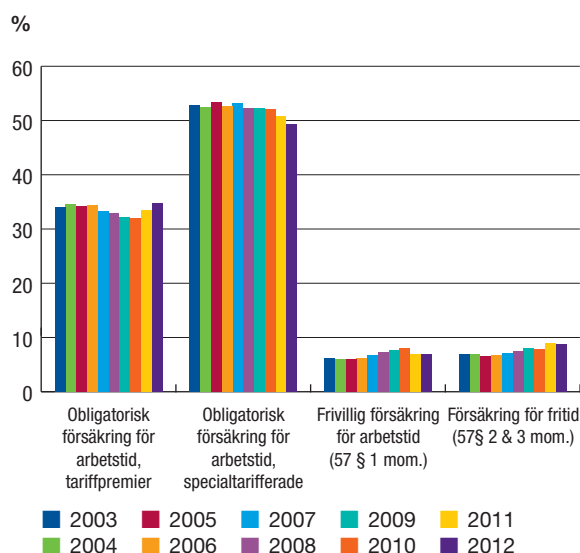

Diagram 2. Premieinkomstens fördelning

Tabell 2. Premieinkomst per försäkringstyp

Miljoner euro	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Obligatorisk försäkring för arbetstid, tariffpremier	176,2	189,0	219,0	229,1	194,1	192,8	177,8	171,4	195,9	215,3
Obligatorisk försäkring för arbetstid, specialtarifferade	272,7	287,2	341,4	350,5	310,5	306,5	289,8	280,3	296,4	306,1
Frivillig försäkring för arbetstid (57 § 1 mom.)	31,5	32,9	38,4	41,4	39,1	42,8	42,1	43,5	40,2	43,2
Försäkring för fritid (57 § 2 & 3 mom.)	35,6	38,6	42,2	45,1	41,6	44,1	44,9	42,6	51,8	54,7
Sammanlagt	516,0	547,7	641,0	666,2	585,3	586,3	554,7	537,7	584,4	619,4

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2003–2012, statistik

2.9.2013

3 (12)

Diagram 3. Premieinkomst

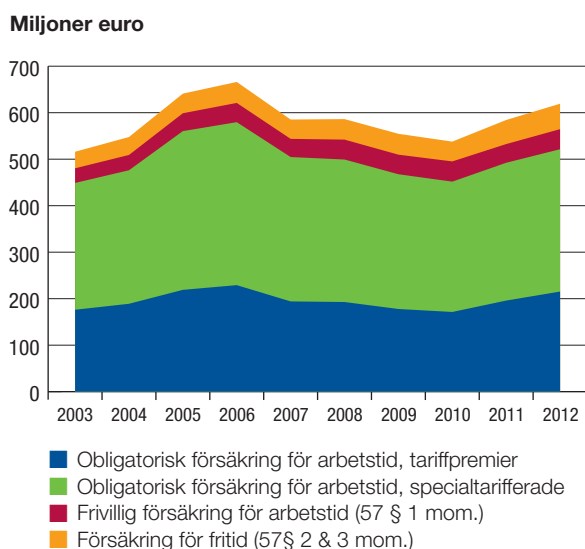
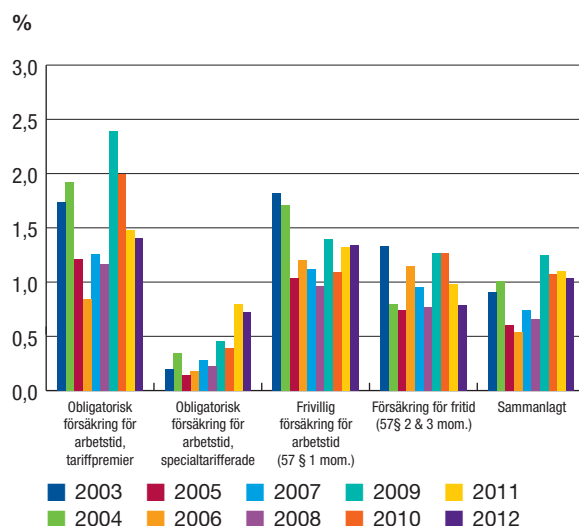

Diagram 4. Kreditförluster i procent av premieinkomsten (VJ012)

Kreditförluster

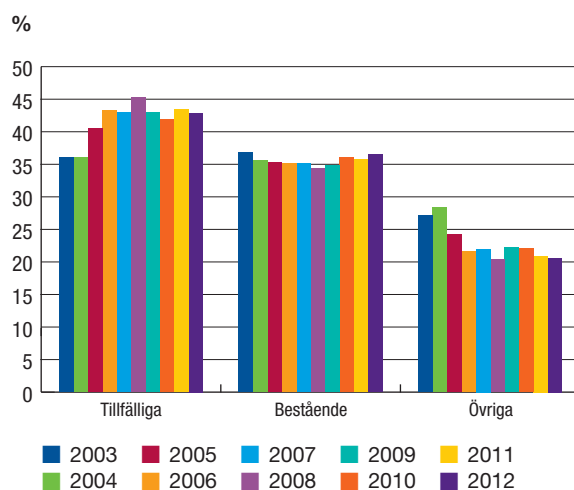
Lagstadgad olycksfallsförsäkring är en obligatorisk försäkring för arbetsgivaren. Enligt lagen får ett försäkringsbolag inte heller vägra att bevilja eller hålla i kraft en försäkring som har sökts hos bolaget. Därför är det viktigt att också utvecklingen av kreditförluster bevakas. Arbetsgivarnas ekonomiska problem speglas oftast i ökade kreditförluster.

Diagram 4 visar utvecklingen av kreditförlusterna under översiktperioden efter försäkringstyp.

Utbetalda ersättningar

De utbetalda ersättningarna grupperas i tillfälliga², bestående och övriga ersättningar. De tillfälliga ersättningarna består nästan uteslutande av dagpenningar och sjukvårdsersättningar. De bestående ersättningarna utgörs huvudsakligen av slutligt fastställda och temporära

Diagram 5. Fördelning av utbetalda bruttoskadeersättningar (VJ013)

2 Tillfälliga ersättningar är dagpenning enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948), ersättning för inkomstbortfall under tiden för fysikalisk vård som ingår i sjukvård enligt 17 a § i nämnda lag samt de ersättningar som avses i nämnda lags 14 § 3 och 4 mom., 15 §, 20 § 3 mom., 41 § 5 mom., 46 § 3 mom. och 65 a §. Dessutom räknas rättegångskostnader till tillfälliga ersättningar.

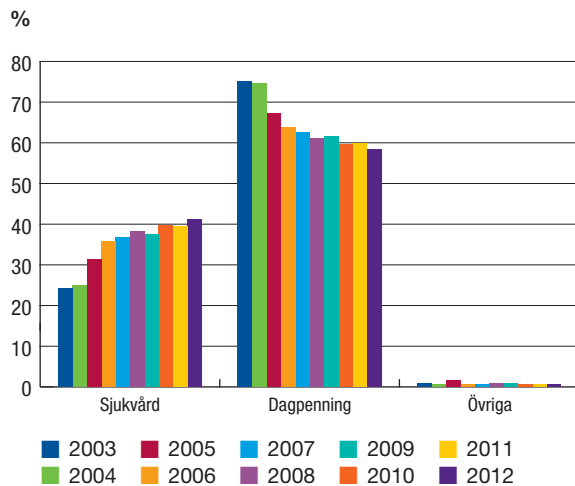

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2003–2012, statistik

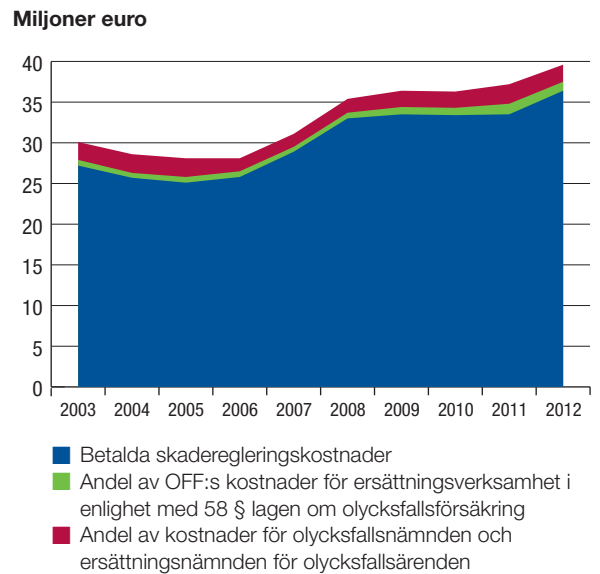
2.9.2013

4 (12)

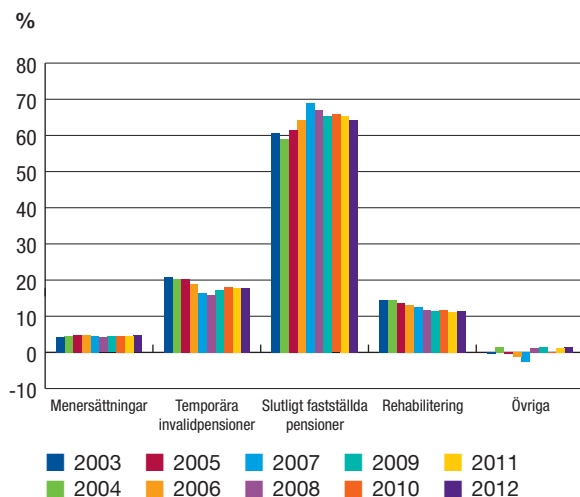
Diagram 6. Fördelning av tillfälliga bruttoersättningar (VJ013)

Diagram 8. Utbetalda skaderegleringskostnader (VJ013)

Diagram 7. Fördelning av bestående bruttoersättningar (VJ013)

invalidpensioner. Övriga ersättningar³ består främst av indexhöjningar, som årligen finansieras genom fördelningssystemet.

Diagram 5–7 visar fördelningen av utbetalda bruttoskadeersättningar och fördelningen av tillfälliga och bestående ersättningar.

I de utbetalda ersättningarna enligt bokslutet ingår även skaderegleringskostnader, såsom kostnader för registrering och handläggning av skador, pensionsansökningar och andra försäkringsfall och kostnader för att avfatta ersättnings- och pensionsbeslut och betala ut ersättningar. I skaderegleringskostnaderna ingår också andelarna av Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbunds skaderegleringskostnader enligt 58 § i lagen om olycksfallsförsäkring och av kostnaderna för besvärnämnden för olycksfallsärenden och ersättningsnämnden för olycksfallsärenden.

Av försäkringsbolagens skaderegleringskostnader utgjorde 92 procent bolagens egna kostnader.

³ Övriga ersättningar är ersättningar som omfattas av fördelningssystemet, poolersättningar eller ersättningar som inte kan grupperas i tillfälliga eller bestående ersättningar.

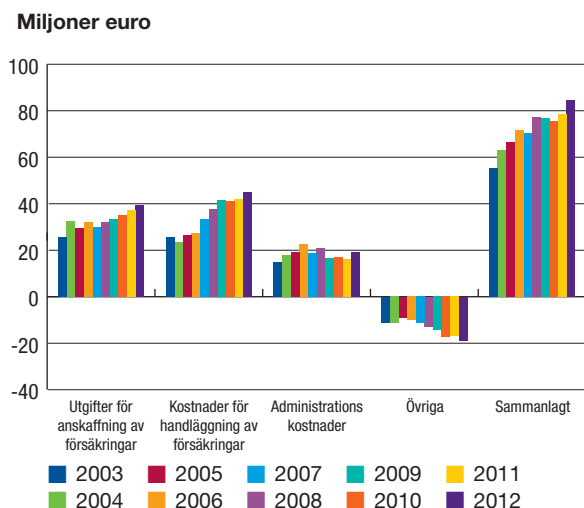

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2003–2012, statistik

2.9.2013

5 (12)

Diagram 9. Driftskostnader (VJ012b)

Driftskostnader

Fördelningen av driftskostnader på lagstadgad olycksfallsförsäkring och olika funktioner baserar sig på bolagens interna redovisning. Fördelningsprinciperna kan därför variera mellan olika bolag och år.

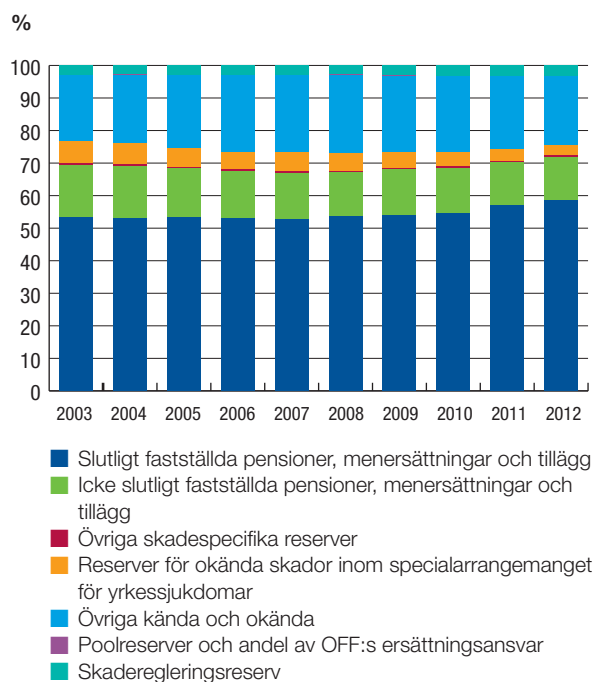
Till de mest betydande driftskostnaderna hör direkta och indirekta kostnader för upphandling och skötsel av försäkringar.

Samtidigt med olycksfallsförsäkringspremien tar bolag som bedriver lagstadgad olycksfallsförsäkring även ut premier för arbetslöshets- och grupplivförsäkringar för vidareredovisning. För detta arbete får försäkringsbolagen en provision. Dessa samt provisionerna och vinstandelarna för avgiven återförsäkring minskar driftskostnaderna.

Ansvarsskuld

Försäkringsbolagets ansvarsskuld utgörs av premieansvar, ersättningsansvar och utjämningsbelopp. Av ansvarsskulden för den lagstadgade olycksfallsförsäkringen utgörs 98 procent av ersättningsansvaret.

Diagram 10. Fördelning av bruttoersättningsansvaret (VJ031)

Fördelning på typ av ersättningsansvar

Diagrammet 10 visar fördelningen av de olika typerna av avsättningar för bruttoersättningsansvar.

Under de senaste tio åren har fördelningen varit ganska lika. En stor del, omkring 70 procent, av bruttoersättningsansvaret är långfristiga avsättningar för ersättningar av pensionstyp. Ersättningar som betalas från fördelningssystemet, såsom indexhöjningar, ingår inte i ersättningsansvaret⁴.

Fördelning på skadeår

Ersättningsansvaret gäller skador som inträffat eller visat sig under flera olika skadeår. I diagrammen nedan visas avsättningarna under tio räkenskapsår för skador som inträffat under olika skadeår innan. Eftersom fördelningen på skadeår är starkt beroende av typen av ersättning,

⁴ Från och med 2008 finansieras OFF:s ersättningskostnader från fördelningssystemet. Några avsättningar för dessa kostnader finns således inte längre i försäkringsbolagens balansräkningar från och med 2008.

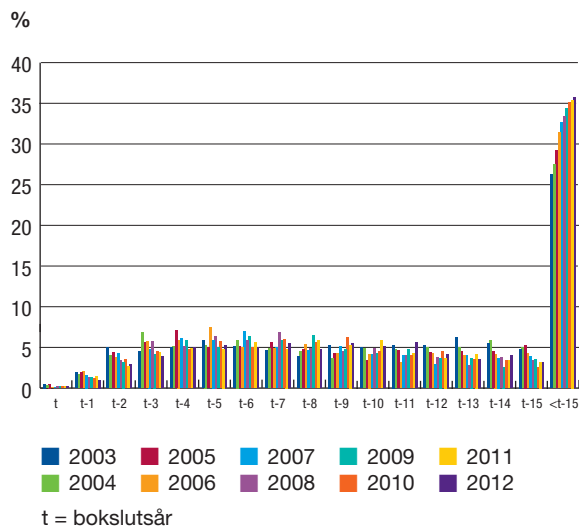

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2003–2012, statistik

2.9.2013

6 (12)

Diagram 11. Avsättningar för slutligt fastställa pensioner, menersättningar och tillägg med fördelning på skadeår (VJ032a)

redovisas avsättningarna för de viktigaste typerna i separata diagram enligt följande:

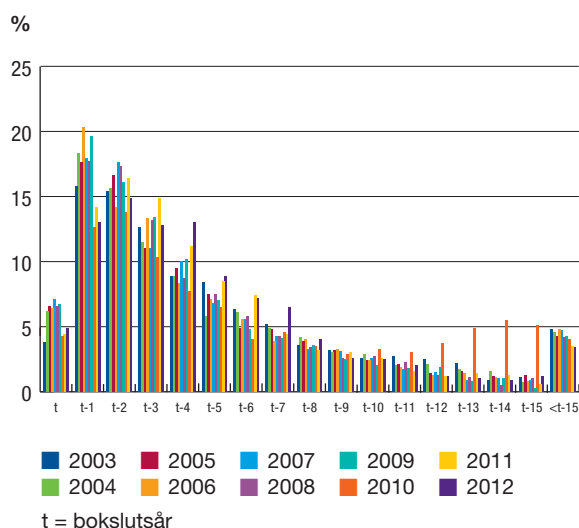
1. slutligt fastställda pensioner, menersättningar och tillägg
2. icke slutligt fastställda pensioner, menersättningar och tillägg
3. övriga kända eller okända skador (exkl. avsättningen för okända skador inom specialarrangemanget för yrkessjukdomar).

Också avsättningarna för de olika typerna sammanräknat redovisas med fördelning på skadeår.

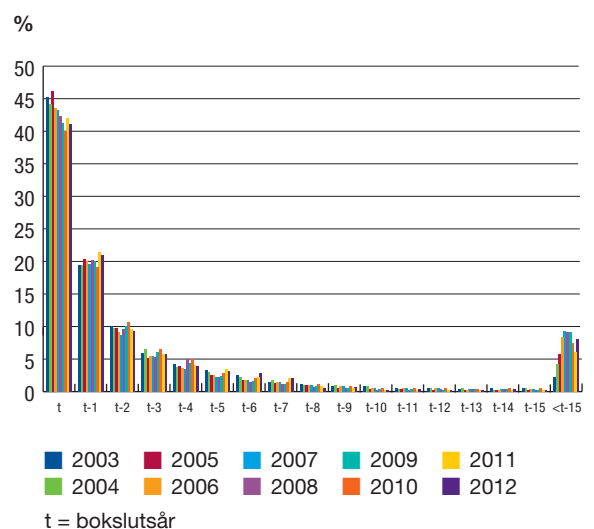
Största delen av avsättningarna, omkring 58 procent, gällde slutligt fastställda pensioner, menersättningar och tillägg. För slutligt fastställda pensioner, menersättningar och tillägg är skadeåren normalt mycket gamla. Över 55 procent av avsättningarna hänförde sig till skadeår äldre än 10 år.

Icke slutligt fastställda pensioner, menersättningar och tillägg stod för cirka 13 procent av avsättningarna. För dem ligger tyngdpunkten klart på yngre skadeår. Cirka 67 procent av avsättningarna gäller högst 5 år gamla skadeår,

Diagram 12. Avsättningar för icke slutligt fastställda pensioner, menersättningar och tillägg med fördelning på skadeår (VJ032a)

Diagram 13. Avsättningar för övriga kända och okända skador⁵ med fördelning på skadeår (VJ032b)

5 Med undantag av avsättningen för okända skador inom specialarrangemanget för yrkessjukdomar.

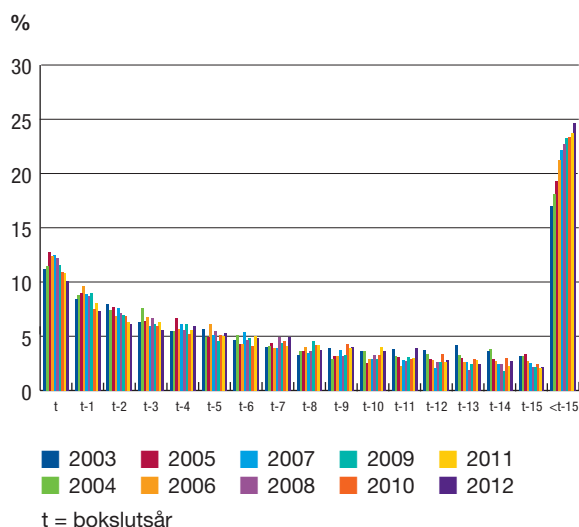

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2003–2012, statistik

2.9.2013

7 (12)

Diagram 14. Sammanräknad fördelning på skadeår

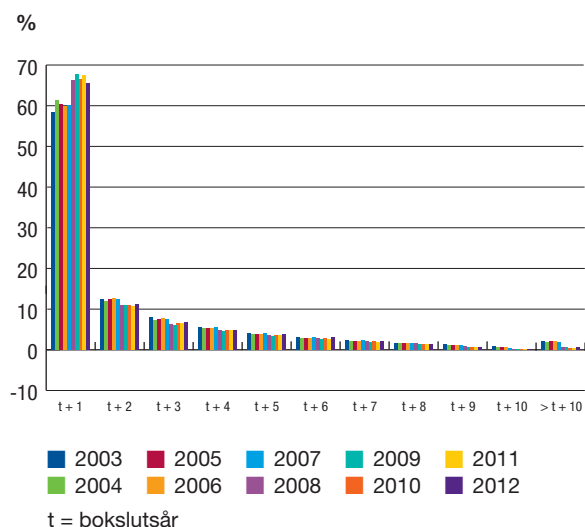
medan cirka 3 procent hänför sig till skadeår äldre än 15 år, vilket pekar på att avvecklingen är långsam.

Avsättningen för övriga kända och okända skador utgörs huvudsakligen av en s.k. kollektiv avsättning. Avsättningen gäller i regel både kända och okända tillfälliga ersättningar och okända bestående ersättningar och står för cirka 21 procent av totalt ersättningsansvar.

Tillfälliga ersättningar blir reglerade snabbare än bestående ersättningar. Den tidpunkt då en okänd bestående ersättning blir känd överförs avsättningen vanligen till avsättningen för icke slutligt fastställda pensioner, menersättningar och tillägg. Tyngdpunkten i avsättningen för övriga kända och okända skador ligger därför mycket tydligt på yngre skadeår.

De sammanlagda avsättningarna för ersättningstyperna 1–3 utgör cirka 93 procent av totalt ersättningsansvar. Av den sammanräknade fördelningen av bruttoersättningsansvar hänförde sig cirka 40 procent av avsättningarna till högst 5 år gamla skadeår. Till skadeår äldre än 10 år hänförde sig cirka 39 procent av avsättningarna. Avsättningarna för skadeår äldre än 15 år har under de senaste två åren ökat med 1,4 procentenheter i förhållande till övriga skadeår.

Diagram 15. Uppskattad avvecklingsfördelning (upplösning) för tillfälliga ersättningar (VJ033)

Avvecklingsfördelning

I diagram 15–17 redovisas fördelningen av skadeavvecklingen, dvs. de beräknade (diskonterade) kassaflödena under påföljande år på grund av skador som inträffat före eller under räkenskapsåret (t). Diagrammen bygger på den ursprungliga uppskattning av skaderegleringen som gjorts under räkenskapsåret. Posterna redovisas i procent av bruttoersättningsansvaret för räkenskapsåret, vilket innebär att summan av ersättningsandelarna för varje år blir 100 procent.

Tyngdpunkten i den uppskattade avvecklingsfördelningen (upplösningen) för tillfälliga ersättningar ligger klart på yngre skadeår. Cirka 83 procent beräknas bli avvecklat under de tre första åren. Trots en i huvudsak snabb avveckling beräknas cirka 0,6 procent bli avvecklat först efter 10 år.

För bestående ersättningar är fördelningen självfallet mycket olik. Följande diagram illustrerar enbart fördelningen för icke slutligt fastställda bestående ersättningar. Pensioner, menersättningar och tillägg som fastställs slutligt efter räkenskapsåret behandlas som engångsersättningar och medräknas till sitt kapitalvärde vid den tidpunkt de fastställs. De omklassificeras då till slutligt fastställda bestående ersättningar och ingår inte längre i diagrammet. Slutligt fastställda pensioner, menersättningar och tillägg ingår alltså inte i fördelningen nedan. När avsättningen för icke

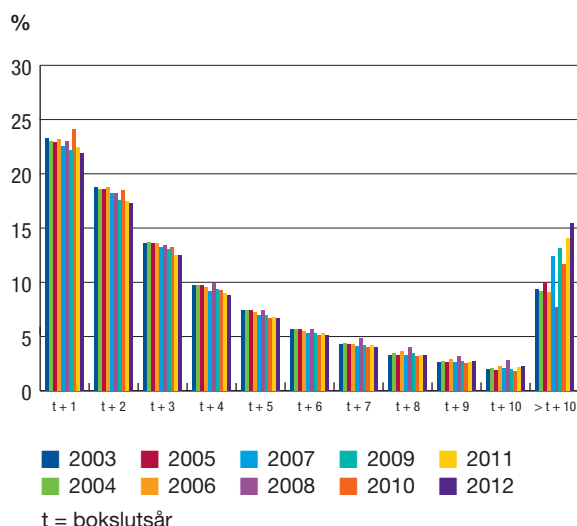

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2003–2012, statistik

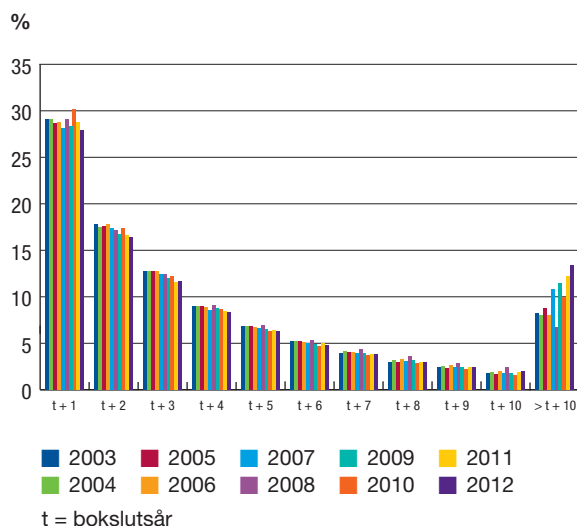
2.9.2013

8 (12)

Diagram 16. Uppskattad avvecklingsfördelning (upplösning) för icke slutligt fastställda bestående ersättningar (VJ033)

Diagram 17. Uppskattad avvecklingsfördelning för tillfälliga och icke slutligt fastställda bestående ersättningar (VJ033)

slutligt fastställda bestående ersättningar fastställs minskar osäkerheten i bolagets ersättningsansvar betydligt.

Trots skillnaderna i fördelingsprofil ligger tyngdpunkten i den uppskattade avvecklingsfördelningen för icke slutligt fastställda bestående ersättningar också på yngre skadeår. Cirka 52 procent beräknas vara avvecklat inom 3 år men cirka 15 procent först efter 10 år.

Eftersom avsättningarna för icke slutligt fastställda bestående ersättningar är betydligt (cirka sex gånger) större än avsättningarna för tillfälliga ersättningar liknar den sammanräknade avvecklingsfördelningen fördelningen för icke slutligt fastställda bestående ersättningar. Som helhet uppskattat avvecklas cirka 56 procent inom 3 år, 71 procent inom 5 år och cirka 13 procent först efter 10 år.

Bruttoersättningsansvarets tillräcklighet

Tabellen nedan visar hur väl avsättningen för skadeersättningsansvaret varje skadeår täcker ersättningarna för skadorna. Den ursprungliga uppskattningen av den återstående ersättningskyldigheten för skadeåret (dvs. det ersättningsansvar som i bokslutet för skadeåret avsatts för de skador som inträffat under skadeåret) har jämförts med reviderade siffror för åren därefter. Revideringen består av ersättningar utbetalade fram till revideringstidpunkten inklusive en avsättning för framtida ersättningar. Skillnaden i ersättningarna till följd av upplöst diskontering och ändrad diskontoränta har eliminerats.

Relationstalen i tabellen visar förhållandet mellan reviderad och ursprunglig uppskattning. (För skadeåret är relationstalet alltid 100 procent.) Ett relationstal över 100 procent innebär att den ursprungliga avsättningen inte varit tillräcklig.

Bruttoersättningsansvarets tillräcklighet bedöms enligt den senaste uppskattningen (2012). Tabellen visar att ersättningsansvaret för skadeåret 2003 var otillräckligt. Felmarginalen för 2003 är dock under 5 procent och avvikelserna därför oväsentliga⁶.

6 I undersökningen är en felmarginal på 0–5 procent oväsentlig (dvs. normal), 5–10 procent rimlig, 10–20 procent betydande och >20 procent mycket stor.

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2003–2012, statistik

2.9.2013

9 (12)

Tabell 3. Avsättningens tillräcklighet (bruttoersättningsansvar) (VJ02c)

Skadeår	Tillräcklighetsprocent*									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
2003	100,0 %	107,2 %	110,5 %	110,5 %	108,6 %	105,9 %	102,4 %	104,0 %	104,7 %	103,5 %
2004	–	100,0 %	106,2 %	98,8 %	96,7 %	98,2 %	92,2 %	90,1 %	92,1 %	89,3 %
2005	–	–	100,0 %	106,0 %	96,8 %	95,5 %	95,2 %	89,4 %	91,3 %	91,9 %
2006	–	–	–	100,0 %	95,5 %	87,9 %	84,3 %	80,5 %	79,7 %	79,9 %
2007	–	–	–	–	100,0 %	97,1 %	90,5 %	87,5 %	85,6 %	85,0 %
2008	–	–	–	–	–	100,0 %	101,6 %	93,7 %	89,6 %	89,8 %
2009	–	–	–	–	–	–	100,0 %	89,6 %	80,4 %	78,1 %
2010	–	–	–	–	–	–	–	100,0 %	106,7 %	95,4 %
2011	–	–	–	–	–	–	–	–	100,0 %	96,1 %
2012	–	–	–	–	–	–	–	–	–	100,0 %

* Tillräcklighetsprocenten för inledande reserv är 100.

Tabell 4. Tillämpad beräkningsränta

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Högsta	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %
Median	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,08 %	3,00 %
Medeltal	3,11 %	3,11 %	3,06 %	3,05 %	2,94 %	2,64 %
Lägsta	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Högsta tillåtna beräkningsränta	3,70 %	3,60 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %

Diskontering av ansvarsskuld

Bruttoersättningsansvaret bestod till cirka 86 procent av diskonterade avsättningar. Diskonterad ansvarsskuld är uteslutande avsättningar för ersättningar av pensionstyp. Den genomsnittliga diskontoräntan sjönk åter från året förut till 2,64 procent (från 2,94 procent). Beräkningsräntan varierade betydligt mellan bolagen. Tabell 4 innehåller ett sammandrag av diskontoräntor som bolagen tillämpat. Högsta tillåtna diskontoränta enligt förordning⁷ har lagts till i tabellen.

⁷ Social och hälsovårdsministeriets förordning om maximiräntesatser som ska tillämpas vid beräkning av ansvarsskulden i livförsäkringsbolag och skadeförsäkringsbolag (610/2008).

Yrkessjukdomar

Den tidpunkt då en yrkessjukdom har visat sig motsvarar skadetidpunkten för olycksfall. Om inte annat följer av särskilda skäl, är visandetidpunkten för yrkessjukdomen den tidpunkt då den insjuknade första gången besökte läkare för undersökning på grund av den sjukdom som då eller senare konstaterats vara en yrkessjukdom.

Om den insjuknade då yrkessjukdomen visar sig inte längre arbetar i det arbete där sjukdomen kan ha orsakats, fastställs ersättningsskyldigheten på basis av det senaste anställningsförhållande där utfört arbete kan ha orsakat sjukdomen (sista möjliga exponeringsår). Om den anställning där den insjuknade varit exponerad och som ersättningsskyldigheten baseras på har upphört innan

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2003–2012, statistik

2.9.2013

10 (12)

Tabell 5. Kända yrkessjukdomar (miljoner euro) och specialarrangemangets procentuella andel av dem (VJ041a och VJ041b)

Framträdelsår	Utbetalda bruttoskadeersättningar		Skadespecifika bruttoreserver		Sammanlagt		Antalet skador	
2003	28,4	36,8 %	20,3	38,2 %	48,7	37,4 %	3 938	15,0 %
2004	30,4	34,6 %	23,9	40,9 %	54,3	37,4 %	4 054	17,6 %
2005	33,0	36,2 %	25,9	45,2 %	58,9	40,1 %	4 091	13,0 %
2006	27,6	35,2 %	28,2	42,3 %	55,8	38,8 %	3 610	13,1 %
2007	24,5	39,0 %	25,8	41,5 %	50,3	40,3 %	3 562	14,0 %
2008	20,5	37,9 %	24,6	40,6 %	45,1	39,3 %	3 219	14,7 %
2009	14,8	44,2 %	17,5	56,6 %	32,4	50,9 %	2 548	16,5 %
2010	12,9	41,2 %	23,3	50,7 %	36,1	47,3 %	2 399	13,4 %
2011	6,6	33,7 %	11,9	54,9 %	18,5	47,3 %	2 119	10,0 %
2012	1,5	38,3 %	3,0	73,0 %	4,5	61,5 %	1 105	6,3 %

sjukdomen visat sig, omfattas yrkessjukdomen av det s.k. specialarrangemanget för yrkessjukdomar.

År 2012 betalades i ersättningar för yrkessjukdomar 62,1 miljoner euro, dvs. 14 procent av utbetalda bruttoskadeersättningar. Av detta stod specialarrangemanget för 19,4 miljoner euro, dvs. 31 procent.

Tabell 5 visar antalet kända yrkessjukdomsfall vid slutet av 2012 för visandeåren 2003–2012 samt ersättningar utbetalda för dem och avsättningar gjorda för dem. Också andelen yrkessjukdomar som omfattas av specialarrangemanget redovisas i tabellen.

Eftersläpningen i rapporteringen av yrkessjukdomar är ofta betydande. I tabell 6 redovisas antalet anmälda

Tabell 6. Antal anmälda yrkessjukdomar 2012 med fördelning på visandeår

Visandeår	Yrkessjukdomar exkl. yrkessjukdomar inom specialarrangemanget		Yrkessjukdomar inom specialarrangemanget		Antal yrkessjukdomar totalt
		Fördelning		Fördelning	
< 2003	321	12 %	86	19 %	407
2003	17	1 %	14	3 %	31
2004	29	1 %	10	2 %	39
2005	22	1 %	11	2 %	33
2006	16	1 %	12	3 %	28
2007	16	1 %	11	2 %	27
2008	33	1 %	17	4 %	50
2009	41	2 %	25	5 %	66
2010	133	5 %	50	11 %	183
2011	978	37 %	156	34 %	1 134
2012	1 035	39 %	70	15 %	1 105
Sammanlagt	2 641		462		3 103

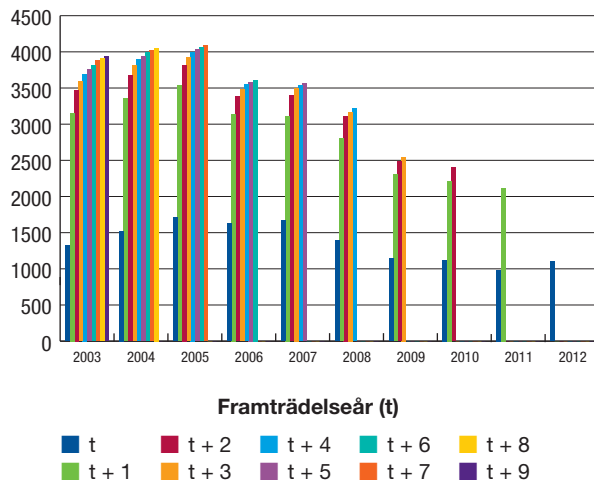
Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2003–2012, statistik

2.9.2013

11 (12)

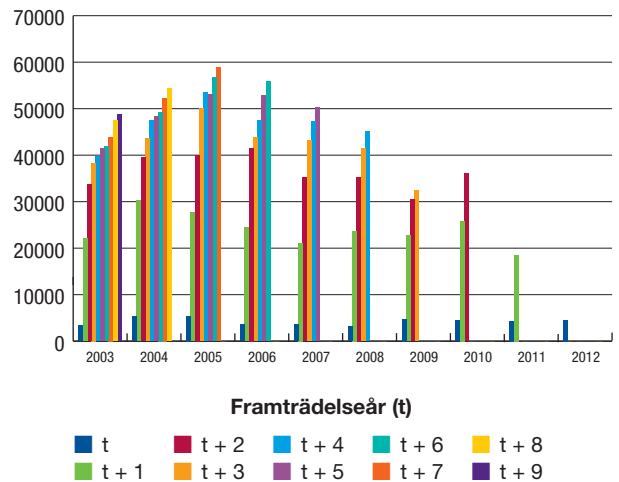
Diagram 18. Utveckling av antalet yrkessjukdomar (VJ041a och VJ041b)

Antalet

Diagram 19. Utbetalda ersättningar för yrkessjukdomar plus in-casu avsättningar (VJ041a och VJ041b)

Tusen euro

yrkessjukdomar 2012 med fördelning på visandeår. Antalen anges separat för yrkessjukdomar som omfattas av specialarrangemanget och för övriga yrkessjukdomar. Av tabellen framgår att yrkessjukdomar som omfattas av specialarrangemanget står för en betydande andel av de anmälda yrkessjukdomsfallen, men att de rapporteras långsammare än andra yrkessjukdomar.

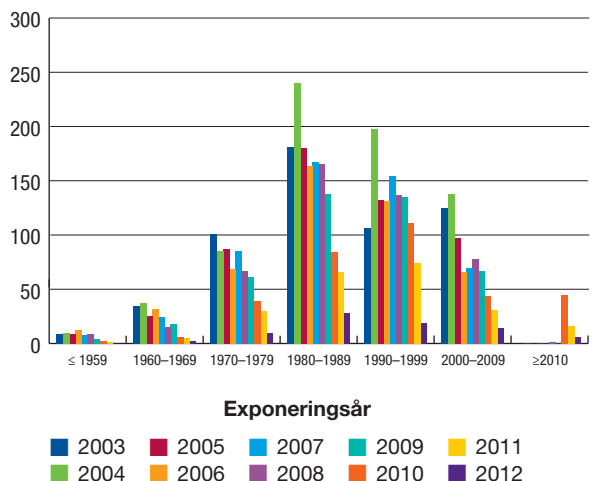
Eftersläpningen i rapporteringen av yrkessjukdomar försvårar betydligt beräkningen av ersättningsbelopp. Detta gäller särskilt yrkessjukdomar inom specialarrangemanget. Osäkerheten om yrkessjukdomar och skador inom specialarrangemanget varierar dock stort mellan bolagen alltefter försäkringsbestånd.

I diagram 18–19 illustreras den kumulativa utvecklingen av antalet yrkessjukdomar och utbetalda ersättningar inklusive in-casu-avsättningar med fördelning på visandeår. Största delen av yrkessjukdomarna rapporteras under visandeåret och påföljande år, men diagrammen visar att yrkessjukdomar kan konstateras även långt efter exponeringen. Mätt i ersättningsbelopp ligger tyngdpunkten på de tre första åren efter visandeåret.

I diagram 20 redovisas antalet skador inom specialarrangemanget för yrkessjukdomar med fördelning

Diagram 20. Utveckling av skador inom specialarrangemanget för yrkessjukdomar med fördelning på visandeår (VJ042a)

Antalet skador

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2003–2012, statistik

2.9.2013

12 (12)

på exponeringsdecennium och visandeår. I diagrammet ingår yrkessjukdomar för vilka ersättningar betalats eller avsättningar gjorts under 2012. Diagrammet visar att yrkessjukdomar inom specialarrangemanget anmäldes i extra stort antal för exponeringar under 1980-talet.

Försäkringsbolagen gör i förväg avsättningar för ersättningar de ska betala för arbetsolycksfall och yrkessjukdomar i framtiden. Risker för arbetsolycksfall och för vanliga yrkessjukdomar kan i regel beräknas utifrån empiriska data. Däremot är det svårt att uppskatta storleken på risker som gäller yrkessjukdomar där tiden mellan exponering och insjuknande är lång (latenstid). Till exempel latenstiden för cancer som orsakats av asbest och kemiska faktorer kan vara rentav 15–30 år. Särskilt svårt är det att uppskatta avsättningarna för sådana yrkessjukdomar som orsakas av eventuella exponeringar i arbetslivet och där sambandet mellan orsak och verkan ännu inte ens är känt.

På grund av osäkerheten om ersättningarna för yrkessjukdomar med lång latenstid finansieras sådana ersättningar sedan 2008 årligen genom fördelningssystemet. Försäkringsbolagen gör därför inte längre avsättningar för framtida ersättningskyldighet i fråga om yrkessjukdomar med lång latenstid. Detta gäller yrkessjukdomar där det vid insjuknandet har förflutit minst fem år från den exponering som senast kunnat orsaka sjukdomen, men gäller inte skaderegleringskostnaderna för dessa sjukdomar. Ändringen gäller endast sådana yrkessjukdomar där den exponering som senast kunnat orsaka sjukdomen har inträffat den 1 januari 2008 eller senare. Detta kommer att med tiden avsevärt minska osäkerheten kring avsättningarna för yrkessjukdomar.

Statistikkällor

I undersökningen deltog följande finländska försäkringsbolag som bedriver lagstadgad olycksfallsförsäkring:

- A-Försäkring Ab (A-Försäkring)
  - Aktie Skadeförsäkring Ab (Aktia), fr.o.m. 1.3.2013
Folksam Skadeförsäkring Ab
  - Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia (Fennia)
  - If Skadeförsäkringsbolag Ab (If)
  - Lokalförsäkring Ömsesidigt Bolag (Lokalförsäkring)
  - Pohjantähti Ömsesidiga Försäkringsbolaget (Pohjantähti)
  - Skadeförsäkringsbolaget Pohjola (Pohjola)
  - Redarnas Ömsesidiga Försäkringsbolag (Redarnas)
  - Ömsesidiga Försäkringsbolaget Tapiola (Tapiola)
  - Ömsesidiga Försäkringsbolaget Turva (Turva)
  - Valion Keskinäinen Vakuutusyhtiö (Valio)
  - Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag (Ålands)
- samt EES-filialen
- Tryg, Tryg Forsikring A/S:s filial i Finland

